

Wspólna Deklaracja
Ministrów Rolnictwa państw Regionu Trójmorza – Bułgarii, Chorwacji,
Republiki Czeskiej, Estonii, Litwy, Łotwy, Polski, Rumunii, Słowacji i Węgier
w sprawie możliwości zabezpieczenia produkcji białka paszowego
w Regionie Trójmorza

Kraków, 25 października 2021 r.

My, Ministrowie Rolnictwa państw Regionu Trójmorza (Bułgarii, Chorwacji, Republiki Czeskiej, Estonii, Litwy, Łotwy, Polski, Rumunii, Słowacji i Węgier):

DOSTRZEGAMY problem deficytu białka paszowego, wynikający z potrzeb sektora produkcji zwierzęcej oraz zależność Unii Europejskiej od przywozu roślinnego białka paszowego z państw trzecich wobec ograniczeń, wynikających m.in. z braku możliwości stosowania przetworzonego białka zwierzęcego (PAP) w żywieniu zwierząt gospodarskich.

ZAUWAŻAMY, że zaledwie kilka procent gruntów ornych przeznaczonych jest w Unii Europejskiej pod uprawę roślin wysokobiałkowych, a ponad 75% zapotrzebowania na białko roślinne pokrywane jest dzięki importowi.

Z zadowoleniem PRZYJMUJEMY działania Unii Europejskiej w dążeniu do zmniejszenia uzależnienia od importowanego białka roślinnego.

ZAUWAŻAMY, że horyzontalna, wspólna dla Unii Europejskiej polityka oparta na lepszym wykorzystywaniu rodzimych zasobów i na lokalnej produkcji może przeciwdziałać wysokiemu uzależnieniu od importu.

POPIERAMY IDEĘ podjęcia scentralizowanych, dostosowanych na poziomie UE działań w kierunku zmniejszenia zależności od importu białka roślinnego.

PODKREŚLAMY ekonomiczną i społeczną rolę rolników w zapewnianiu bezpieczeństwa żywnościowego UE, co wymaga wsparcia poprzez ukierunkowane środki i/lub instrumenty zapewniające dostęp do zasobów, w tym do produkcji białka paszowego.

ZAUWAŻAMY, że działania muszą być zaplanowane na wiele lat i muszą obejmować zmiany na rynku, które zwiększą popyt na nasiona rodzimych roślin strączkowych i soi i spowodują, że udział tych roślin jako źródła białka w paszach będzie większy.

ZGADZAMY SIĘ, że zwiększenie upraw roślin wysokobiałkowych może stanowić ważne uzupełnienie działań służących realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu i Strategii „Od pola do stołu”.

PODKREŚLAMY zalety i korzyści upraw roślin wysokobiałkowych i soi dla środowiska naturalnego, takie jak: ochrona bioróżnorodności, zmniejszenie stosowania nawozów, poprawa jakości i żyzności gleby i właściwy płodozmian, który przyczynia się do ograniczania chorób będących skutkiem utrzymywania powtarzanych w latach monokultur.

ZWRACAMY TEŻ UWAGĘ, że Unia Europejska ma doświadczenie w produkcji rzepaku, którego produkty uboczne są cennym źródłem białka paszowego. Rzepak produkowany lokalnie jest cennym surowcem dla przemysłu spożywczego, do produkcji energii odnawialnej i dla przemysłu chemicznego, zaś produkt uboczny, który powstaje po wytłoczeniu oleju jest źródłem białka paszowego, dzięki czemu już możliwe jest ograniczanie importowanego białka.

ZAUWAŻAMY, że drugą po rzepaku, cenną i wieloaspektową w wykorzystaniu rośliną może być soja. Dlatego też ZWRACAMY UWAGĘ, że aby zwiększyć konkurencyjność roślin strączkowych oraz soi jako komponentów paszowych konieczne są dalsze badania naukowo-hodowlane dedykowane genetycznemu ulepszaniu odmian tych roślin. Konieczne jest również prowadzenie doświadczeń odmianowych z soją, na rzecz upowszechniania jej uprawy w UE.

PODKREŚLAMY znaczenie hodowli nowych odmian i potrzebę rozwoju różnych technik dla naukowców i rolników przy jednoczesnym poszanowaniu ram prawnych państw członkowskich.

UWAŻAMY, że do osiągnięcia sukcesu konieczna jest współpraca naukowców, producentów roślin białkowych oraz przemysłu spożywczego i paszowego. Aby zbudować funkcjonujący rynek roślin wysokobiałkowych, potrzebne jest równe traktowanie i wsparcie finansowe dla każdego ogniwa – naukowców, rolników i przemysłu.

ZWRACAMY UWAGĘ, że istniejące w Unii Europejskiej mechanizmy wsparcia dla produkcji roślin białkowych wciąż nie są wystarczające i nie przekładają się na skuteczne wykorzystanie rodzimego białka w produkcji pasz.

PODKREŚLAMY, że środki mające na celu zwiększenie wykorzystania białka roślinnego produkowanego w krajach Unii Europejskiej muszą zostać przyjęte na szczeblu UE, i być poprzedzone oceną wpływu.

WSPIERAMY wychodzenie naprzeciw oczekiwaniom konsumentów, którzy chcą mieć wolny wybór, poprzez umożliwienie przejrzystej identyfikacji w produkcji, wiarygodnego i kontrolowanego znakowania produktów w ramach programów rynkowych.

ZACHĘCAMY do promowania produkcji białek roślinnych w UE.

OCZEKUJEMY, że ukierunkowane działania poprawią poziom bezpieczeństwa białkowego UE.

w imieniu Ministerstwa Rolnictwa, Żywności i Leśnictwa:

Bułgaria: .....

w imieniu Ministerstwa Rolnictwa:

Chorwacja: .....

w imieniu Ministerstwa Rolnictwa:

Republika Czeska: .....

w imieniu Ministerstwa do Spraw Wiejskich:

Estonia: .....

w imieniu Ministerstwa Rolnictwa:

Litwa: .....

w imieniu Ministerstwa Rolnictwa:

Łotwa: .....

w imieniu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

Polska: .....

w imieniu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

Rumunia: .....

w imieniu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Słowacja: .....

w imieniu Ministerstwa Rolnictwa:

Węgry: .....